

Příloha č. 1

N á v r h

ZÁKON

ze dne ... 2011,

kterým se mění zákon č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích

Parlament se usnesl na tomto zákoně České republiky:

ČÁST PRVNÍ

Změna zákona o rozhodčím řízení

Čl. I

Zákon č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, ve znění zákona č. 245/2006 Sb., zákona č. 296/2007 Sb. a zákona č. 7/2009 Sb., se mění takto:

1. V § 2 odst. 1 se slova „k jejichž projednání a rozhodnutí by jinak byla dána pravomoc soudu,“ zrušují.
2. V § 3 se doplňují odstavce 3 až 5, které včetně poznámky pod čarou zní:

„(3) Sjednává-li se rozhodčí smlouva pro řešení sporů ze spotřebitelských smluv⁷⁾, musí být sjednána na samostatné listině obsahující podpisy smluvních stran; jinak je neplatná.

(4) Rozhodčí smlouva podle odstavce 3 musí obsahovat také informace o

- a) tom, zda o sporu rozhoduje jeden nebo více rozhodců nebo stálý rozhodčí soud,
- b) způsobu zahájení rozhodčího řízení,
- c) veškerých předpokládaných nákladech, které mohou spotřebiteli v rozhodčím řízení vzniknout,
- d) místu konání rozhodčího řízení,
- e) způsobu doručení rozhodčího nálezu spotřebiteli,
- f) tom, zda může být rozhodčí nález přezkoumán jinými rozhodci či nikoliv a
- g) tom, že pravomocný rozhodčí nález je soudně vykonatelný

(5) Ministerstvo spravedlnosti může stanovit prováděcím právním předpisem vzorovou rozhodčí smlouvu sjednávanou pro řešení sporů ze spotřebitelských smluv.

3. V § 4 odstavec 2 zní:

„(2) Cizinec může vykonávat funkci rozhodce, jestliže splňuje podmínku zletilosti a způsobilosti k právním úkonům, přičemž podmínka zletilosti a způsobilosti k právním úkonům se řídí právním řádem státu, jehož je příslušníkem. Stačí však, má-li takováto osoba způsobilost k právním úkonům podle práva České republiky.“

4. V § 4 se doplňují odstavce 3 a 4, které zní:

„(3) Rozhodcem ve sporech ze spotřebitelských smluv může být jen osoba, která je bezúhonná, má vysokoškolské vzdělání a je zapsána v seznamu rozhodců.

(4) Podmínku bezúhonnosti podle odstavce 3 nespĺňuje v případě rozhodců, kteří jsou občany České republiky ten, kdo byl pravomocně odsouzen za trestný čin, jestliže se na něj podle zvláštního předpisu nebo rozhodnutí prezidenta republiky nehledí, jako by nebyl odsouzen. V případě cizinců se za bezúhonného považuje ten, na něhož se jako na bezúhonného hledí dle právního řádu státu, jehož je příslušníkem. Není-li možné předložit potvrzení o bezúhonnosti vydané příslušným orgánem státu, jehož je rozhodce příslušníkem, je možné toto nahradit čestným prohlášením rozhodce.“

5. V § 6 odst. 2 se věta třetí nahrazuje větami „Nelze-li zjistit bydliště rozhodce ani po vynaložení přiměřeného úsilí nebo nemá-li rozhodce bydliště na území České republiky, rozhoduje o zproštění mlčenlivosti předseda okresního soudu, v jehož obvodu byl vydán rozhodčí nález. Pokud nelze zjistit ani místo vydání nálezu nebo nebyl-li nález vydán v České republice, rozhoduje předseda obvodního soudu pro Prahu 1.“

6. V § 7 odst. 1 se za větu první vkládá věta, která zní „Rozhodce může být určen i všeobecnými pravidly pro rozhodčí řízení podle § 19 odst. 4.“

7. § 8 zní:

„§ 8

„(1) Rozhodce je vyloučen z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jeho poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je tu důvod pochybovat o jeho nepodjatosti.

(2) Ten, kdo má být nebo byl určen nebo jmenován rozhodcem, musí bez odkladu stranám nebo soudu oznámit všechny okolnosti, které by mohly vzbudit oprávněné pochybnosti o jeho nepodjatosti a pro něž by byl jako rozhodce vyloučen.

(3) Při rozhodování sporů ze spotřebitelských smluv je rozhodce povinen při prvním úkonu ve věci stranám sdělit, zda v posledních třech letech rozhodoval spor ve věci některé ze stran.“

8. V § 13 odst. 1 zní:

„(1) Stálé rozhodčí soudy mohou být zřízeny pouze zákonem nebo jen tehdy, pokud jejich zřízení výslovně připouští jiný zákon.“

9. V § 19 odst. 1 se za větu první vkládá věta, která zní „V případě, že se jedná o spor ze spotřebitelské smlouvy, nesmí být taková dohoda pro spotřebitele nevýhodná.“

10. V § 19 odst. 2 se za slova „podle odstavce 1“ vkládají slova „nebo není určen postup podle odstavce 4“.

11. V § 19 se doplňuje odstavec 4, který zní „Strany mohou určit postup také ve všeobecných pravidlech rozhodčího řízení, pokud jsou k rozhodčí smlouvě tato pravidla přiložena.“

12. § 23 zní:

„Rozhodnutí

§ 23

Rozhodčí řízení končí

- a) právní mocí rozhodčího nálezu, nebo
- b) doručením usnesení v těch případech, kdy se nevydává rozhodčí nález; usnesení musí být podepsáno, odůvodněno a doručeno jako rozhodčí nález; je-li žaloba podaná u stálého rozhodčího soudu vzata zpět ještě před ustavením senátu nebo jmenováním rozhodce, vydává a podepisuje usnesení o zastavení řízení předseda stálého rozhodčího soudu.“.
13. V § 25 odst. 3 se doplňuje věta, která zní „Ve sporech ze spotřebitelských smluv se rozhodci řídí vždy pouze hmotným právem pro spor rozhodným.“.
14. V § 31 písm. b) se za slova „rozhodčí smlouva“ vkládají slova „neobsahuje náležitosti uvedené v § 3 odst. 4, nebo jsou tyto náležitosti neúplné nebo nepravdivé, nebo rozhodčí smlouva“.
15. V § 31 písm. f) se na konci textu doplňují slova „nebo rozhodce nebo stálý rozhodčí soud rozhodoval spor ze spotřebitelské smlouvy v rozporu s hmotným právem pro spor rozhodným.“.
16. V § 33 se doplňuje věta „To neplatí, jde-li o spory ze spotřebitelských smluv.“.
17. V § 34 se doplňuje odstavec 3, který zní:
„(3) Zruší-li soud rozhodčí nález z důvodů uvedených v § 31 písm. a), b), c), e) nebo f) a v rozhodčím řízení vystupoval rozhodce zapsaný do seznamu rozhodců, informuje o této skutečnosti Ministerstvo spravedlnosti (dále jen „ministerstvo“).“.
18. V § 35 odst. 1 se za písmeno a) vkládá písmeno b), které zní:
„b) jsou důvody pro zrušení rozhodčího nálezu vydaném ve sporu ze spotřebitelské smlouvy podle § 31 písm. a) až d),“.
- Dosavadní písmena b) a c) se označují jako písmena c) a d).
19. Za část čtvrtou se vkládá část pátá, která zní:

„ČÁST PÁTÁ

Seznam rozhodců

§ 35a

- (1) Ministerstvo vede seznam rozhodců.
- (2) Seznam rozhodců je veřejně přístupný. Každý má právo do něj nahlížet a pořizovat si z něj kopie a výpisy.
- (3) Do seznamu se zapisují
- a) jméno, příjmení, rodné číslo, popřípadě datum narození, nebylo-li rodné číslo přiděleno, trvalý pobyt, popřípadě místo výkonu činnosti, pokud se liší od trvalého pobytu,
- b) den zápisu do seznamu,
- c) státní příslušnost, je-li jiná než česká,
- d) den a důvod vyškrtnutí ze seznamu.

§ 35b

Zápis do seznamu rozhodců

(1) Ministerstvo na žádost do seznamu rozhodců запиše fyzickou osobu, která

- a) je způsobilá být rozhodcem podle tohoto zákona,
- b) je bezúhonná,
- c) získala vysokoškolské vzdělání v České republice nebo v zahraničí, pokud mezinárodní smlouva, kterou je Česká republika vázána, uznání takového vzdělání stanoví, anebo které bylo toto vzdělání uznáno podle jiného právního předpisu upravujícího uznávání odborných kvalifikací,
- d) nebyla v posledních 5 letech vyškrtuta ze seznamu rozhodců,
- e) uhradila ministerstvu poplatek ve výši 5 000 Kč.

(2) K žádosti podle odstavce 1 doloží uchazeč o zápis do seznamu rozhodců

- a) čestné prohlášení, že je plně způsobilý k právním úkonům,
- b) výpis z rejstříku trestů ne starší než 3 měsíce nebo čestné prohlášení podle § 4 odst. 4,
- c) ověřenou kopii dokladu o nejvyšším dosaženém vzdělání a
- d) doklad prokazující zaplacení poplatku za zápis do seznamu.

(3) Zápis do seznamu rozhodců provede ministerstvo bez zbytečného odkladu, pokud uchazeč splňuje všechny podmínky uvedené v odstavci 1. Ministerstvo vydá rozhodci zapsanému do seznamu nejpozději do 30 dnů od zápisu osvědčení.

§ 35c

Vyškrtnutí ze seznamu rozhodců

(1) Ministerstvo vyškrtně ze seznamu rozhodce, který

- a) zemřel nebo byl prohlášen za mrtvého,
- b) byl pravomocně odsouzen za trestný čin, jestliže se na něj podle zvláštního předpisu nebo rozhodnutí prezidenta republiky nehledí, jako by nebyl odsouzen,
- c) byl pravomocně zbaven nebo omezen ve způsobilosti k právním úkonům,
- d) přestal splňovat podmínku způsobilosti být rozhodcem podle jiných právních předpisů²⁾,
- e) podal ministerstvu písemnou žádost o vyškrtnutí ze seznamu, a to k poslednímu dni kalendářního měsíce následujícího po měsíci, ve kterém byla žádost doručena.

(2) Ministerstvo může rozhodnout o vyškrtnutí rozhodce ze seznamu, pokud opakovaně

- a) i přes písemné upozornění ministerstva porušil povinnosti stanovené tímto zákonem,
- b) působil jako rozhodce v rozhodčím řízení, kde byl vydaný rozhodčí nález zrušen soudem z důvodů uvedených v § 31 písm. a), b), c), e) nebo f).

(3) Ministerstvo může rozhodnout o dočasném vyškrtnutí rozhodce,

- a) proti kterému bylo zahájeno trestní řízení, a to nejdéle do dne, kdy nabude právní moci rozhodnutí, kterým se toto řízení končí,

- b) bylo-li zahájeno řízení o jeho způsobilosti k právním úkonům, a to nejdéle do dne, kdy nabude právní moci rozhodnutí, kterým se toto řízení končí.

(4) O vyškrtnutí podle odstavce 1 písm. b) až e) ze seznamu rozhodců vyrozumí ministerstvo do 30 dnů toho, jehož se vyškrtnutí týká. Vyškrtnutí podle odstavce 2 nebo dočasné vyškrtnutí podle odstavce 3 zaznamená ministerstvo v seznamu rozhodců bez zbytečného odkladu od právní moci rozhodnutí o vyškrtnutí nebo dočasném vyškrtnutí.“.

§ 35d

Informační povinnosti

Rozhodce je povinen oznámit ministerstvu bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 8 dnů, veškeré změny údajů, které jsou uvedeny v seznamu a veškeré změny skutečností, na jejichž základě byl zapsán do seznamu.“.

Dosavadní část pátá až osmá se označuje jako část šestá až devátá.

Čl. II

Přechodná ustanovení

1. Postupu podle zákona č. 216/1994 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona se použije i na rozhodčí řízení zahájená přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, právní účinky úkonů, které v rozhodčím řízení nastaly přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, zůstávají zachovány.

2. Rozhodci mohou postupovat podle všeobecných pravidel rozhodčího řízení jen tehdy, pokud tato pravidla splňují podmínky stanovené zákonem č. 216/1994 Sb., ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

3. Platnost rozhodčí smlouvy se posuzuje podle zákona č. 216/1994 Sb., ve znění účinném v době uzavírání rozhodčí smlouvy.

4. Rozhodce ve sporu ze spotřebitelské smlouvy nemusí splňovat podmínku zápisu do seznamu rozhodců podle tohoto zákona po dobu šesti měsíců ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o správních poplatcích

Čl. III

V příloze zákona č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích, ve znění zákona č. 217/2005 Sb., zákona č. 228/2005 Sb. a zákona č. 361/2005 Sb., se v položce 10 doplňuje písmeno f), které zní:

„f) zápis do seznamu rozhodců Kč 5 000,-“.

ČÁST TŘETÍ

ÚČINNOST

Čl. IV

Tento zákon nabývá účinnosti prvním dnem třetího měsíce následujícího po dni vyhlášení.

Příloha č. 2

Doporučená rozhodčí smlouva pro řešení sporů ze spotřebitelských smluv¹

(v případě, že nerozhoduje stálý rozhodčí soud)

.....

a

.....

uzavřeli níže uvedeného dne, měsíce a roku v souladu s § 3 odst. 3 a 5 zákona č. 216/1994 Sb., o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů, ve znění pozdějších předpisů, níže uvedenou rozhodčí smlouvu:

I. Rozhodčí smlouva

Veškeré spory vznikající ze smlouvy uzavřené mezi..... dne..... a v souvislosti s ní budou rozhodovány s konečnou platností [jedním rozhodcem]² [třemi rozhodci] [určeným/i podle článku II. odst. 1] [určeným/i způsobem uvedeným v pravidlech pro rozhodčí řízení, která jsou k této rozhodčí smlouvě přiložena (dále jen „Pravidla“)] (dále jen [„rozhodce“] či [„rozhodčí senát“]) v rozhodčím řízení [vedeném podle Pravidel].

Místem konání rozhodčího řízení je, Česká republika.

II. Další informace podle zákona o rozhodčím řízení

1. Rozhodce/rozhodci

[Rozhodcem/rozhodci bude/budou:] [Rozhodce/rozhodci bude/budou určeni následující osobou:]

Rozhodcem může být pouze osoba zapsaná na seznamu rozhodců, kteří mohou být určeni rozhodčí doložkou pro rozhodování sporů ze spotřebitelských smluv, vedeného Ministerstvem spravedlnosti ČR.

2. Způsob zahájení a forma vedení rozhodčího řízení:

Rozhodčí řízení se zahajuje doručením písemné žaloby na adresu..... [V průběhu rozhodčího řízení nařídí [rozhodce] [rozhodčí senát] alespoň jedno ústní jednání.]

[Rozhodce nemusí nařídít ústní jednání v případě, kdy mezi účastníky nejsou sporné skutečnosti, které jsou významné pro rozhodnutí. Ústní jednání však bude nařízeno vždy, pokud o to účastník požádá nebo to rozhodce považuje za vhodné.]

3. Odměna rozhodce, náklady řízení a jejich přiznání:

Rozhodce/i má/mají právo na odměnu ve výši

Spotřebiteli mohou v rozhodčím řízení vzniknout mj. následující náklady řízení: odměna rozhodce/rozhodců, příp. poplatek za rozhodčí řízení ve výši ..., odměna zástupce (advokáta), hotové výdaje účastníka a jeho zástupce, ušlý výtěžek účastníka a jeho zástupce, náklady důkazů (znaleckého posudku) apod.

¹ Ministerstvo spravedlnosti ČR na svých internetových stránkách (www.justice.cz) zveřejnilo tuto vzorovou rozhodčí smlouvu. Jedná se o text doporučené rozhodčí smlouvy pro řešení sporů ze spotřebitelských smluv v případě, že nerozhoduje stálý rozhodčí soud. Tato vzorová rozhodčí smlouva splňuje zákonem stanovené požadavky na rozhodčí doložky. Znění není nikterak závazné.

² Text v hranatých závorkách představuje alternativní možnosti. Použije se vždy jen text jedné alternativní možnosti.

Rozhodce může přiznat straně, která měla ve věci plný nebo částečný úspěch, náhradu nákladů řízení, a to přiměřeně podle pravidel stanovených v §§ 142 až 151 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů.

4. Místo konání rozhodčího řízení

Ústní jednání se bude konat v, Česká republika.

5. Způsob doručení rozhodčího nálezu

Stejnopis rozhodčího nálezu se doručuje stranám, nebo mají-li zástupce jejich zástupcům, poštou do vlastních rukou.

6. Vykonalnost rozhodčího nálezu:

Pravomocný rozhodčí nález je vykonatelný.

V dne.....

.....

podpis

.....

podpis